

lade sig paavirke i den Retning, som dette Thing onsker. Denne Paragraf har den samme Feil som mange af de andre, at den ikke berører det Alleruheldigste ved det tidligere Forhold § 2 i Loven af 19de Februar 1861, nemlig at man offerer de Flere for den Enkelte. § 6 byder nok en Fordel, men byder ligesom § 1 en Fordel, som man ikke behøver at sætte saa overordentlig høit, thi de 50aarige Forpægtninger have, som alt er berørt, faaet et Grundstud ved Loven 25de Juni 1870. Derimod mangler man aldeles Bestemmelse om, at vedkommende Englod og Gjerdselsflod skulle, som den høitærede Indenrigsminister ifjor udtalte, i Almindelighed bevares ved Gaardene, og det er virkelig for mange Fæstere et Hovedpunkt at faae betryggende fastslaaet. Jeg veed ikke, om den høitærede Minister opfatter Lovforslaget saaledes, at hvis saadanne Stykker fraffilles Gaardene, skulle de ved samme Brug paa et senere Stadium dog være Fæstetvang undergivne, saaledes at man kan komme til at faae en Rod af udelukkende Eng paa over 2 Tdr. Hartkorn, der bliver særskilt Fæstetvang undergivet. Jeg onsker at vide, om Loven kan anvendes i saadanne Tilfælde, eller om man ved at henlægge saadanne Lodder til Guse sikkert kan bevirke en fuldstændig Afklædning af Fæstegaardene med Hensyn til den Benyttelse, som de nu have af saadanne Lodder. Det forekommer mig, efter at der nu er blevet talt saa meget om, hvorvidt det er Ministeren eller Amtmanden eller Domstolene, der skulle afgjøre Spørgsmaalet, at der dog maa være noget uklart i saa Henseende, men jeg vilde blot onske, at der var tilstrækkelig Tid dertil, og at saa Ministeren vilde kræve et Skøn af Høiesteret, om den tror, at den ved Dom kan fortolke flere af de Bestemmelser, der findes i denne Lov, om den tror, at den ved Dom vil kunne dømme om, „hvad der er givet der paa Egnen“ eller „under ligeartede Forhold“ osv., fort sagt, dømme om Forhold, der ere saa vagt bestemte, som Tilfældet er her. Det vilde interessere mig i høieste Grad at høre Medlemmerne af denne eller en anden Domstol, der ere saa vant til at syse med Anvendelse og Fortolkning af Love, udtale sig derom.

Jeg tror, at naar man giver Love, som skulle henvises til Fortolkning ved Domstolene, saa skal man ikke komme med Billighedstanter, med sympathetiske eller antipathetiske Tanker, men med Lovbestemmelser. Der er endelig en Ting, som det undrer mig ikke er kommen frem i det andet Thing; det er, at man udtager fra Loven de Fordestykker, der ere udtagne ved Udskiftning for at benyttes til Guse. Naar nu vedkommende Godseier ikke har benyttet dem til Guse, hvad der jo var den eneste Grund for at udtage dem, saa ser jeg ikke, hvorfor de skulle skjænktes dem nu til fri Raadighed. Ved Salget af Corselske Gods blev der, som jeg veed, udtaget meget betydelige Stykker til Huslodder, hvilket vistnok var meget fortjenstligt, men hvorfor saadanne ældre til dette Formaal udtagne Fæstetjorder ikke skulle være Fæstetvang undergivne, naar Godseieren ikke har benyttet dem til Guse, og altsaa ikke har opfyldt sin Forpligtelse, ser jeg ikke. Det staar for mig, som om den foreliggende Sag ikke har den Betydning, som man med Rimelighed fulde have haabet, at et Lovforslag fra Regjeringen i denne Session vilde have havt. Jeg tror, at man, efter hvad der laa nær at vente saavel fra den nuværende Regjerings Side som fra dens Forgjængers, kunde have havt Grund til at haabe, at man vilde have havt den Glæde at se Regjeringen med Kraft gennemføre et betydeligt fylldigere Resultat, efter at Sagen nu er bleven behandlet i tre Sessioner, end hvad der nu her foreligger. Heller ikke for de mange Mænds Interesser, der berøres af denne Lov, tror jeg, den bringer noget fyldestgjørende Resultat. Jeg skal nu afvente, hvilke Endringsforslag der maatte blive stilledes til Sagen, og hvilken Stemning der overhovedet her i Thinget maatte vise sig for den, ser jeg tager min endelige Bestemmelse om denne i mine Dine høist tarvelige Lov.

Da ikke flere begjerede Ordet, sattes Lovforslagets Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges med 69 Stemmer mod 1.

Endringsforslag til Sagens 2den Behand-